

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra . . . 7:50 K | 1 óra . . . 8:50 K
1 évre . . . 90— K | 1 évre . . . 100— K

Szerkesztőség és kiadóhivatal Szent István-tér 1. Telefon sz. 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Apostol

szeretnék lenni, telve a tarzusi Pál tűzével, lelkeket lenyugtató erejével. De nem Korinthust, nem is Rómát keresem: a magyar gyárak, a magyar műhelyek udvarába állok ki. — A magyar munkásság, lelket keresem én. Beszélni valóm van véle. Rá szeretnék hajolni az ő lázas, viharzó, kétségektől fölzaklatott lelkére s elmondani neki mindazt, ami az én lelkemet nyomja, űzi, feszíti. Hallgass rám, nekem nincs kétségem, nekem csak bimbózó, nyilóreményeim vannak! S neked most ez kell: hogy megtanulj újra remélni, bízni, hisz az elmúlt borzalmas idő senkit úgy ki nem rabolt, senkit úgy meg nem csalt, mint téged. Igaz, másoktól többet loptak — de ezeknek a „másoknak” nem is ígérték semmit. De neked, te csuful megcsalt magyar Munkásság, neked az édenkert lázas ábrándjaival tömték meg lelkedet, hosszú időn át rohantál — lejjörva, mulattad, ezereves emlekedet keresztes félrelökés, Krisztusi s mindenki, ki fölvesztette, hogy lezúgjon a végromlásba né rohant, — s most látod, hogy té délibáb után rohantál, az édenkertben mások dozsoltak!

Te vezéredőt eddig csak reményt s biztatást kaptál, hogy lehuzzák részedre a Földre a menyországot, — s mikor négy hónapon keresztül szenvedtél, éhezted, vérezted, holt-tetémeiddel megállítottad a Tiszát, akkor kiraboltak. — oh nem a fehér terror, nem az ellenforradalom, nem a burzsoázia — kiraboltak gyáván szétütött, börtönrácsok mögé dobott vezéred: reményedből is.

Te vagy a legszegényebb, nem, mert fehér pénzzel fizettek, hanem, mert kirabolták lelked minden kincsét, még hitedet, reményeidet is!

De mielőtt beszélnék, le-tépm melledről a vörös kórkárdát! Ez nem a te lelked kivirágzása, ez nem a te evangéliumod! Idegen kéz tüzte

ezt a kebledre s te csak túrted!

A magyar rögnök vagy te is rabja, a magyar multnak vagy te is örököse, magyar anya szült téged is, magyar a te véred, szived, lelked is! Nem a te lelked karomkodott az Internacionaleban — a te dalod a Himmusz! Tulpán a te virágod, piros-fehér zöld a te szimed, a magyar mult a maga minden fájdalomával, örömeivel, reményével még igazságtalanságával is a te multad.

Te megcsalt magyar munkásság, zúgd bele fájó lelked a borzalmas világviharba, de úgy, hogy Versaillesben is meghallják, hogy szived minden rostja, lelked minden kis felvillanó erzelme, hogy tegyad mindenestül magyar vagy! Magyarságod nem idegen-gyűlölet, nem kardcsörtetés, nem sovinizmus és nem imperializmus, hanem az egész emberiség ügyét szolgáló akaráó öserő és természetadta ősjogod!

Valid meg, hogy félvezetitek, megvalom én is, hogy mi is várunk elened! Előnyövednek, várunk.

proféták ólalkodjanak körülotted munkádat sem becsülték, fizettük meg igen sokszor úgy, mint kellett volna, a lelketlen kiszípolozók ellen nem úgy védünk, mint kellett volna. Sápadtak, verszegények voltak sokszor gyermekeid, szomorú a lakásod, anyagi gondoktól agyongyötrött a hitvesed — s ebben töredelmes szívvel válljuk — mi is, bűnösök voltunk. De úgy: belátod, hogy ahol bajodra irt kerestél, ott megcsaltak.

Vetettél te is, — vetettünk mi is.

A mult minden bűnének megbánása most összeforrasztja sötét gondoktól terhes lelkünket. A romok fölött állva, a melyek annyi mindent takarnak el, ami a tied s ami miénk volt, nyujtsunk mi egymásnak bekejejobtot.

Halld csak, elmondom neked, mit fogunk mi közösen, vállt vállhoz téve, minden kis

erőnkét összerogva — cselekedni!

A romokba beletűzzük a — keresztet s odakiáltjuk az egész világnak, hogy az itt ujjászűlető ország törvénykönyve az evangélium lesz! Keresztény ország támad föl a romokból! Ez annyit jelent, hogy mindenben, gazdasági, kereskedelmi, ipari, kulturális életünkben, sajtóunkban, törvényhozási palotánkban, mindenütt de mindenütt ott látketnek a keresztény erköstan isteni törvényei.

Ez a keresztény demokráciát jelenti, amelynek a munkás-zubbony époly értékes, mint a suhogó selyem, amely az értékesnél csak egy szempontot ismer: ki mennyi becsületességgel dolgozott a —

közért, s ki mennyi értéket halmozott föl a maga egyéni-ségében.

Nem felekezetieskedés, nem gyűlölködés, nem pogrom a mi programunk! Nem osztályharc a mi prédikációnk! A krisztusi szeretet tüze gyul ki a romok fölött; ez a mi élet-erőnk!

Kereszténységünk lesz — az egyik pillér, magyarságunk — a másik! Ez a két pillér megbir egy újabb ezerévet s az ezredévben újabb nemzedéket.

Magyar munkásság, ez a kettős fogadalom rzsktet a lelkünkben, mikor bekejejobbot nyujtok egymásnak! Hítvány ember — akár grótnak, akár papnak, akár földművesnek, akár munkásnak hívják, aki megszege!

A Szekesfehervari Friss Ujság

Szabó Dező alá akar aknát futni. Nem tettük szöva a multkört szereplését, amikor a keresztény kormány bukását feszegette. Ellens nem mert szólni szöve, hogy láthatóan, hogy a szubvenció nyitott át a — azonos — városlakosok, amely a régi kukoricát csörgelő hősök diadalutját öntja virágokkal felszórt. Erről nem szöllünk.

Most azonban Szabó Dezőt akarta befekeltetni. Fehérbébut vörös elvtársnak szeretné bemutatolni. Hogyan? Ott hónap előtt Szabó Dező cikket irt a forradalomról, a proletárokról, a burzsoáról, Tisza Istvánról, a nagytökréről, és az internacionalizmusról. Hát aki ismeri Szabó Dezőt, nem tarthat természetesebbnek egyebet, mint azt, hogy a forradalom tetezett neki, szidta Tisza Istvánt, a nagytöket és pártolta a proletárságot. Mi volt akkor Tisza István? A nemzetközi töke, a zsidóuralkodás szekerének kocsija. Lehetek neki jó tulajdonságai, de Szabó Dező akkor nem azokat látta. — Mi volt akkor a proletariátus? A szegény, igazvónó magyar nép! — Mi volt a burzsoa? A töke birtokosa, a szegény magyar nép elnyomója. — Az ezek ellen támadt forradalom tetezett Szabó Dezőnek. Hogyne tetezett volna neki! Hiszen egész életében a keresztény magyar kis emberért dolgozott. — Hogy öt hónap mulva a társa-

dalom két részre szakadt: a proletár nevet a Kun Béla cégére alatt összeverődött betyárvilág szegény legényeire kellett adnunk — burzsoa alatt pedig a társadalom szegényeit, a szegény osztályt kellett értenünk — erről nem Szabó Dező fehért, hanem Kun Bélát.

Ami az internacionalizmust illeti, ezt mondja: Mit jelent az internacionalizmus? Jelenti minden-emberi érték szabad munkára hívását az egyetemes békeben. Jelenti a legegyetemesebb, világot ölelő emberi szolidaritást térben és időben, Jelenti az egyetemes ellenség: a töke összefogó gyűlöletét, a minden emberi élethez, naphoz, munkához és neveléshez juttató építő szeretetét. En ebben az értelemben internacionális vagyok.

Nem szép így az internacionalizmus? Nem volna szép, ha a francia, orosz, zsidó, német, magyar így együtt küzdő összefogó volna? Nem volna ez szép álom? Péntek, hogy szép álom volna, ha a Kun Bélák be nem roditának mindent a világon. Tisztelet Fehérvári Friss Ujság!

Ne akarjon ön senkit félrevezetni. Ne egy-két kiszakított mondatot adjon le Szabó Dező írásából, hanem magyaráztassa meg magának Szabó Dező egyéniségét egészen. Olvassa el többi műveit is pl. az Elsodort famu című két kötetes regényét, amely az idén a kommunizmus ideje alatt jelent meg és a mi

magyar fajunk pusztulását írja le a háború alatt. Ha a Friss Ujság meg tudná azt érteni, hát kezesökölva kérne bocsánatot Szabó Dezsőtől, hogy őt hazafüggetlenségében valaha a gyanyu piszkával bemocskolni próbálta.

Friss Ujság! Mi ismerjük az ön köpönyegfordításait. Láttuk önt már mint Tiszaimádót, láttuk hamisítatlan nemzetiszüni bünyögőben, mikor a kozmányzás függetlenségre fordult. Láttuk önt lángpirosban május elsején! Láttuk b. lapjához szellemi ágyrajzra vonolni a zsidó s nem zsidó radikálisokat, akik a vörösök "testvérpártja" voltak. Ön követte a hatalmat mindenkor tüskön-bokron keresztül nem elvből, hanem a rebachért. Ön tartotta a markát mindenkor oda, a honnan kukoricát csörgették. Ön előtt egy bálvány van, az arany, mint azok: előtt a kelkes férfiak előtt, akik valamikor a sines... borjút — hiszen tetszik talán még rájuk emlékezni. Most ön azt látja, hogy Szabó Dezső fejszét vett a kezébe és szét akarja verni az aranyborjút. Önben megmozdul az aranyborjú — imádó lelkiismerete és kiölti a nyelvét Szabó Dezsőre és köp egyet.

Vigyázzon! Az idők megváltoztak. De nem az ön javára. Önnek fogalma sincs arról, hogy ki az a Szabó Dezső? Sok millió magyar gondolatának és fájdalomnak a kifejezője. A jelen átalakuló kor benne találta meg a szónokát, prófétáját. Friss Ujság! lapuljon ön meg és ne kőssön ki Szabó Dezsővel. — i.

— Az Iparosok kongressziója szeptember 7-től kezdve minden vasárnap délután fél 3 órakor rendes gyűlést tart a Jézus Szíve templomban.

Károlyi Mihály.

Nem tartjuk méltónak rá, hogy életrajzot írjunk róla, ámbr Rózsa Sándor, Sobri Jóska és egyéb háramiák életrajzát is megírták. Nem lehetetlen tehát, hogy valakinek a jóvoltából még ő is a ponyvára kerül.

Mert kalandor volt Károlyi Mihály. Politikai kalandor, aki avval a szegénylegényes ígérettel jött, hogy a népet nem bántja s végül mégis ledurrantotta. Merényletet követett el a nép ellen, mikor gyávaságból vagy politikai számításból kiadta kezéből a kormányzás gyeplőjét s így kísérleti nyulai lettünk a kommunizmusnak.

Az októberi forradalom után Kossuthot mimelte s majdnem elhittük mi is, hogy nagykaberi ember. Március 21 rácafolt erre. Akkor megtudtuk, hogy Károlyi lelkének is van ára. Kevés védelme volt arra, hogy nincs más választása, mint a hatalomátadás, de mivel a kommunisták ütötték a magydot, hát süketek lettök az emberek.

Mióta megtisztult az ország arca a kommunizmus andok kiütéseitől, napvilágra kerültek a Károlyi-rezsim aktái. Előkerült Károlyi Mihály szennyese is, melyet nem mos tisztára semmiféle puceros jóbarát sem.

Pedig Károlyi sokakat el tudott bolondítani. A földmives azért hitt neki, mert földet ígért, a polgárban felébredt az 1848.

emléke, a munkásokat még más ígéretekkel cirógatta. Adni azonban nem adott senkinek semmit. Kivéve azt a bizonyos kámpolnai faducot, melynek földbeverések eljásította élete bús tragédiáját.

Julius végén kommunista barátaitól még jókor értesült róla, hogy bűzlik valamí Dániában. Sietett is ellögni Csehországba. Azóta nem tudjuk, mi van vele. Hihetőleg Prágában mutogatják, hogy ime egy magyar, aki el futott az igazság elől.

Maradjon is csak idegenben, a temetővé tett Magyarországnak még sirt-se adjon neki.

HIREK.

Nagyasszonyunk névnapján.

Nem látta enki, csak az angyalok fenn Midón a föléről égbe ropogend. És napsgárral himzett ellegekben Mint új csillag, ragyogva fölénél. És a sugározó égen szállt az éreik. Hol angyalok zengő csapattja szállt, Kik légei a magasba fölvenék. Hol szent Flad örök szívére zárt.

Ott-fönn láktál. Egy évezed röppött el Népek merültek síba, nyomtalap. S ujak jóvének vérengző seregei. Mint bős vihar pusztítva, zordanan. Árpád közöttük s hadvéré vezetői Pogány fajuknak új toni szeretői. S imé jöttökkel nyajas szemem kísért. S megtéinek a vad törzsek ezrei.

S egy század múlva első, nagy kálányunk Neked ajánlja föl dicős hazánk S e perctől fogva fé vagy sziklavárunk Nagyasszonyunk, hatalmas Patronánk!

Képed ragyog a zászlonon himezve, Neveddel ajkán küzd a büszke hős, Te adsa erőt a csüggedő szívekbe, S a gyér csapat szereti szembe győzi!

Ki annyi harcnak vérontó viharja: Védelmező e küzdő nemzetet, Hár elefedt gyakorta balján. Ne hagyjad et megéved: népedet! Tekints le a mosolygó lellegekből, Öröz szemed kísérje lépteink — Nem vész el Árpád ucsúj kezéből! Felénk a szeretet illó ága —

Richard Lasko.

A keresztényszocialista munkásság a miniszterelnöké. A keresztényszocialista munkásságunk és a Magyar Ifjak Nemzeti Egyesülésének megbízottjai keresték fel tegnap a miniszterelnököt. A munkásságnak, a gyárak keresztényszocialista munkásainak kívánását Szabó József, a keresztényszocialista párt titkára tolmácsolta a miniszterelnök előtt, akinek a munkásság kívánásait magában foglaló memorandumot nyújtott át. Friedrich miniszterelnök az egyes kívánásokat külön-külön válaszolva kifejtette, hogy ma Magyarországon az állami gégyárakat kivéve egyetlen gégyár sem dolgozik; minden gégyár csödben van. Nincs pénz. Az egész hátrá tönkretette az előző kommunista rablórendszer tehát, ha a kormány a munkaadókat arra akarja kényszeríteni, hogy összes munkasáikat vegyék vissza, akkor pénzzel is az államnak kellene ellátnia őket. Ez óriási nehézség, amelyet a legjobb akarat is alig lehet megoldani. Ugyanezzal a kérdéssel áll kapcsolatban a fizetések megállapítására vonatkozó kívánás. Ami a felesleges munkások csoportosítását illeti, ez megoldható kívánás, bár a csoporto-

Van-e szüksége a magyar munkásnak vörös

szocializmusra és kommunizmusra?

Írta: Dr. K. J. K.

Hogy erre a népszerűen és nagyfontosságú kérdésre meg lehessenek előre kelt bocsánatom, hogy a kommunista kormány alatt az ország összes tanítói között, nekem is mint tanítónak kötelességem volt a nyár folyamán a Munkáskönyvtárban megjelent kommunista irodalom egy bizonyos kifizőt részét át tanulmányozni, hogy ebből a tanév elején vizsgát tehessek, melynek sikerétől függött a tanítói állásban való megmaradás, vagy annak elvesztése. Nos? Ezt a kommunista irodalmat kénytelenségből én is át tanulmányoztam, melléje vettem azonban át tanulásra az angol szocialista irodalom egy híres kis könyvét, John Ruskin-nek a világhírű angol mikritikusnak és munkásszervezőnek egy művét „a munka törvényeiről”. Tanulmányaim közben a mily csodálkozással vettem tudomást egyrészt arról, hogy az igazság és tudományosság színébe öltözködő hazugságoknak, ráfoszkodnak és alacsony észjárású ostobaságoknak mily tömegével sikerült a keresztény társadalom-ellenes szocialista-kommunista irodalomnak (valamennyi zsidó) ajóhíszemű, de tudatlan magyar munkásságot félrevezetni; s másrészt, hogy

az általános munkásság mily egyszerű, világos a természetesen fejlődést követelő s mindenekelőtt a keresztény erkölcsi alapelvein nyugvó, s az ország, a nemzet s az összes néposztályok természetli jogait tisztelgetben tartó okfejtéssel akarja a munkásszabály bajt orvosolni és a munkásságot az ötet megillető jobb sorsra juttatni.

Hazai munkásságunk józan irányú felvilágosítására Ruskin eme kis művének magyar fordítása valóban áldásos volna (ha kiadó akad magam lefordítom); de addig is amíg ez lehetséges lesz, a mostani viszonyok között, mikor a választások alkalmával a munkásságnak józan és hazafias gondolkodására nagy szükség van: hasznosnak vélem, hogy Ruskinnek a szocialista-kommunizmus minden fontos kérdését tárgyaló s a pervers zsidó észjárású félbolond (Angliában annak tartják!) Marx tételeit cáfoló fejtegetéseit legalább dióhéjban lapunk olvasóival is megismertessem.

A szocialista-kommunizmusnak legfőbb alapelve az u. n. együttes munkálkodás (cooperatív munka), mely szerint minden termelőt ki kell venni a tulajdonos egyének

kezeiből s a munkát közös számlára, közös terv alapján, s közös haszonnal kell folytatni. A rendszer jövedelményei csupa sejtés és

Ruskin a kooperatív rendszert az államalapítás óta mindig

mondani, hogy a kooperatív rendszer, az üzemtulajdonos által vezetett rendszerrel szemben minő végreles eredményeket fog felmutatni. Ezzel az úttel a kooperatív rendszer. Ruskin már elintézte; mi pedig itthon már tapasztalásból tudjuk, hogy a kooperatív rendszer az üzemet csak vesztésébe és bukásba viszi; azért, mivel a szocialista-materialista zsidó észjárás Ruskin szerint: az egyének erkölcsi viszonyait nem veszi tekintetbe.

A proletárságot egyoldaluan pártoló törvényhozásról Ruskin ezt mondja:

„Ha olyan törvényeket csináltak, amelyek véleményetek szerint, már csak azért is kedvezők lesznek rátok nézve, mert az üzemtulajdonosoknak és a felsőbb osztályoknak kárára lesznek, az eredmény csak az lesz, hogy a gazdagok kiköltözzenek az országból s az itthon maradtok forradalomtól és éhségtől fognak elpusztulni.” Mintha csak rólunk írta volna ezt Ruskin.

Az ország kormányzásáról így szól Ruskin:

„Feltétlenül szükséges, hogy az ország kormányzása hivatott és

szakértő vezetők kezében legyen. Nálunk a kommunista kormányzók egyike sem volt se hivatott se szakértő. Tudjuk mire jutottunk!

Ruskin a kooperatív rendszert az államalapítás óta mindig

mondja: „Az államalapítás óta mindig úgy minden új szülőltje, jó látás, mint a tapasztalatok alapján. Jést kapjon, amíg annyira felnő, hogy kényerét maga kérésheji. De ez csak úgy lehetséges, ha a nép fölött tekintélylyel bíró kormány uralkodik az országon. A kommunisták gyermekvédelme; tudjuk szédeig reklámlánál nem volt egyéb.

„A nevelésről így szól Ruskin: „Az alsóbb osztályok között átha láhos kiabálást hallunk a nevelés szükségességéről, mert sokan közülük azt hiszik, hogy a neveléssel mindjárt a felsőbb osztályok tagjává lesznek. A fömgeben az a furcsa vélemény uralkodik, hogy mindenki méltóképen bejuthat a felső osztályokba, csak ahhoz való nevelés legyen. Komolyan mendom jobb, ha az ember sohasem tanul meg írni és olvasni, minthogy ilyen irányú nevelést kapjon.” Láttuk a prolik nálunk mily fogal bűitek a palotákba, jártak az operába s elhitték, hogy az nekik való!

Tovább ezt mondja a nevelésről Ruskin: A nevelés a bajok enyhítője és kibékítője legyen. A szegényt az gazdagá teszi; a nyomorékot elégedetté és az egészséggel egyenlővé teszi; a vakot látóvá teszi... de vannak

... végrehajtása szintén sok ne zésébe ütozik. A munka-ellátásuk munkával való ellátásáról épp most folynak a tárgyalások. A kereskedelmi miniszterrel most állították össze azokat a közmunkákat, amelyeket sűrűn és kellene intézni, ezeknek a végrehajtásához azonban százmillnyi jó pénzre van szükség. A kormány nem helyezheti működésbe a bankóprést, csak jó pénzzel dolgozhatnak. A postatakarékpénztári pénz jó pénz, mert csak annyit nyomnak belőle, ahány tízezer koronást — amely a közforgalomban nagysága miatt kevésbé használható — helyeznek el a postatakarékpénztárban fedezetképen. A munkanélküli segély folyósítása szintén nagyon nehéz kérdés. Ebben a tekintetben is mindig többet tett az állam, mint amennyit tehetett volna.

— Felhívás. Frídrich István miniszterelnök ur több miniszter kíséretében í. hó 7-én, délután 5 órakor. Siófok felől városunkba érkezik. Az állomáson fogadják a hatóságok tisztelgését és hajlandó fogadni a helybeli kispapokat, iparosok, kereskedők és a munkásság küldöttségeit. Felhívom tehát az egyes testületeket és egyesületeket, melyek a miniszterelnököt tisztelni óhajtának, hogy ebbeli számúkat í. hó 7-én d. e. 9—11 óra között a polgármesteri hivatalban szóval vagy telefon útján (telefon 202.) jelentésük be Sas István közgazd. gyakornoknál, *Lipcsy Lajos* h. polgármester.

— Főispánunk. Gróf Károlyi Józsefét a belügyminiszter kinevezte Székesfehérvár és Fejérmegye főispánjává. Öszinte örömmel várjuk szeretett Főispánunkat, aki ma, 7-én délelőtt érkezik városunkba.

— Változás. Velinszky Lászlót a kommunista uralom volt közoktatásügyi népbiztosát, Steiner Gézát, volt direktóriumtagot és Balogh Jánost, a kommunista forradalmi törvénytörvényháza fogházából ismeretlen helyre szállították.

— „Muszaj nevetni!” A képtelen hírek egyik megrökönyítő és egyúttal csiklandozó példáját olvassuk a „Temesvári Zeitung” múlt heti számában, melyben az áll, hogy Székesfehérvár és Fejérmegye közönsége nevére *Kiszelezi István* eseres küldöttséget vezetett Bécsbe a németosztrák miniszterelnökhöz, akit a küldöttség felkért, hogy Fejérmegyet csatolja Ausztriához. A meghatott osztrák miniszterelnök kijelentette, hogy a legjobb indulat fogja Fejérmegye kérését elbíralni. — Most már igazán elmondhatjuk: „Ahogy van mi kizérünk!” a külföld előtt.

— Mi lesz Viktóriánkkal? Ki ne ismerné az utóbbi időben szomorú színben szereplő, Littyán Viktória tanítónő nevét. Hogy most ismétlenül foglalkozunk vele, annak oka az, hogy kérvényt adott be sok szülő a városhoz, amelyben Littyán Viktóriának állásától való felfüggesztését kéri, a kommunizmus alatt viselt dolgaiért.

— Eljegyzés. Turóczy Ferenc Budapest, eljegyezte Pesszer Nonak Székesfehérvárról.

— A kispapok és földművesek minisztere — sukorópátkai Szabó István í. hó 8-án kíséretével Cskavára érkezik, hogy megindítsa a földműves nép között az agitációt fejtsen ki a keresztény Magyarországról érdeklődésben. A környéki falvak is résztvesznek.

— A bérkocsisok szakszervezete tegnap ülést hívott egybe oly célból, hogy felszámoljon és kimondja feloszlását. De előre nem látott akadály tervükben zavart okozott. Láng Ignác, a bérkocsisok elnöke, a híres májas elsejlet vörös lovas nem jelent meg az ülésen. Erre azután a rendőrség felszámolta a szakszervezetet. Nem találtak egyebet mint egy csomó rendtelenséget; ezenkívül a pénzük körül is zavart vannak. Eppen ezért a rendőrség Láng Ignác bérkocsist egy pár napra megintváltatta magához, hogy elszámoltassák a megintváltást, hogy hogyan kell idegen pénzzel banni.

— Oláh Dániel miniszter nyilatkozata. A „Reggeli Hírek” munkatársának alkama volt ma — beszélgetést folytatni Oláh Dániellel, az ipari munkások miniszterével aki a következőket mondotta:

— Az ipari munkásságnak is rá kell helyezkednie a keresztény erkölcsi alapra. En egy ilyen erkölcsi alapon álló szakszervezetet akarok, amelyben azután a munkásság összes kategóriáit képviselve lesznek. Ebből a szakszervezetből teljesen ki lesz zárva a politika és csak gazdasági kérdésekkel, a munkásság helyzetének a javításával fog foglalkozni. Tisztességes lakás, tisztességes élelmet, gyermeküknek tisztességes nevelését és jó egészségi feltételeket kell biztosítani a munkásnak, ez a munkáskérdés igazi és helyes megoldása, nem pedig a munkástömegnek — politikai célokra való felhasználása. Ha mindezt megkapja a magyar munkás, akkor soha sem lehet többé, nézetem szerint őt a bosevizmus útjára teríteni.

— Annak, ami történt, nem a magyar munkásság az oka, hanem bűnösök azok, akik eddig vezették a munkásságot és oda juttatták, ahol most van.

— Megalakult az „Egyesült Kispapok és Földműves Párt”, a elnökül sukorópátkai Szabó Istvánt választotta meg. Az egyesült párt a keresztényszocialista párt és a keresztény nemzeti párt által létesített keresztény nemzeti blokkhoz a párt önállóságának teljes fenntartása mellett csatlakozott. A Földműves és Kispapok pártjának és a keresztény nemzeti pártok blokkjához való csatlakozása máris érezteti hatását, a blokkon még kívül álló Függetlenségi és 48-as (Lovassy) pártion is. Minthogy a párt túlyom többsége a keresztény, nemzeti és demokratikus irány mellett áll és mindég a falu népének a jólétéért küzd, be se várva a csúförtökl döntő pártgyűlést, nagy számban jelenléta be belenését az Egyesült Kispapok és Földműves Pártba s ezáltal csatlakozik a nemzeti keresztény pártok blokkjához.

— A súlyos hajóról nem menekülnek úgy a patkányok, mint a kommunizmus toncsáról a vörösek. Rémülődővé fultoknak s keresik a védelmi kis sarkokat, ahol meghúzhatnák magukat. Egre nem resztelt szemmel esküdni, hogy ők soha se voltak kommunisták, szivük háztetőjén mindig neizeti zászlócska lobogott s csak a kényseresség sodorta őket a fertőbe. A kröködi kőnyek vegyi elemzése azonban nem nehéz mesterség s nagyon jól tudjuk, kik voltak a kényserítették s kik az önként jeien kezők. Népbiztoságokat, kommunista kitalvány magyarázatokat — nem szótak senki nyakába. Stéber, leikismeretlenek vállalkoztak a hótermunkára, a nemzeti gondolat irtására, a keresztény világnezet gyengítésére. A kar őrkis. A romok fölöttöngnek még, de a nemzet szemé nyilva van s a menekülő patkányokat nem fogja felvenni a magyar géniusz gyönyörű hajójára.

olyan istentől adott különbözőségek az emberekben, melyeket a nevelés nem távol el csak azokat megméri személfeltevéséssé felhasználja. Ruskin eme pár szavával egész tartalma i. ne a tehetőségben, különböző emberek elleni osztályharcban, hanem az elégedettségben keresse az ember boldogságát.

Mintha csak a nálunk hangzatosított kommunista nevelésről írta volna Ruskin ezeket:

„Meg kell különböztetni az ipari nevelést a hamistól. A hamis nevelés tetszetős az ifjunak, (nálunk egyre színházakba hordták őket) igaztja őt s napról-napra rátartóbbá teszi, az igazi nevelés szigorú, komoly dolog s napról-napra jobban érezteti szerénységünk szükségességét. A hamis nevelés csak a tudatlanság önhiúságát s a hibáktól mentes elbizottság érzését neveli.” Mintha csak a mi u. n. iskolai direktóriumainkról írta volna Ruskin ezeket, melyekben a tanulóknak önhiúság, különösen a zsidó ifjaké hiátatlan volt. Nem csoda, hiszen a zsidó hittant tanító rabbik arra tanítják a zsidó ifjúságot, hogy a világot az Isten a zsidóság számára teremtette s ők az emberiségnek tanítói. Tapasztalásból tudom, hogy ez így van s csak az ilyen önhiúságé való nevelés képessítette a kommunista kormány zsidóit arra, hogy a nekik

meg nem felelő állásokra képeseknek tartották magukat.

A munkásság a fizetésének javításáról és a profitról beszél mondog Ruskin. „Mindem előbb engedjenek a munkásság teremtésének és az üzemi hasznából gondoskodni kell a beteg és elagott munkások ellátásáról s az üzemi tulajdonosa legyen felelős a munkások juttatásának elmondásáért és kényelméért s csak eme föltétel mellett legyen szabad neki az üzemi fölös hasznának egy részét saját javára is felhasználni s ha bebizonyította, hogy az üzemi szervezése és vezetése az ő magasabb rendű képzettségének s energiájának köszönhető.”

„Az arisztokrátiát fenntartani Ruskin az alkátságosnak tartja, mint: „az ország épületének nemes alkátrészeit s a szent hagyományok és a vallás élő oszlopat, de életük nem a földbirtok munkanélküli szerzett jövedelmén legyen fenntartható. Ez nem igazi nemes emberhez illő életmód. Közszolgálatra kell őket nevelni s rendes fizetéssel ellátni, akárcsak magát a királyt.”

A vallásról és a másvilágnak bántói eréről, Ruskin így ír:

„Erény lehetetlen a pokol féltelmé nélkül, ez egy fontos tan angol ifjúságunk részére és szent is egyuttal.” És a „vallás szükségét azt is

bizonyítja Ruskin, hogy könyvében gyakran idéz a bibliából, az evangéliumokból, sőt az ó-testámentumból is, mert hiszen meg van győződve, hogy igazi vallás csak az, amelynek a szentírások képtelen lenni volna a munkásság szűkei majd nem mind felekezeti különültek voltak, de az is igaz, hogy bűneikre faják mammonra a munkásság teremtésére juttatja őket ezert” a zsidóban nem a vallás, hanem a perverz faj tulajdonságok a bűnösök.

Ezekben, bár igen vázlatosan megismertetem Ruskin könyvének tartalmát a munkáskérdés megoldásáról s láttuk, hogy evegől Ruskin szentet se osztályharca, s egyáltalán se vörös szocializmusra, se kommunizmusra nincs szükség. Ruskin a szocializmusnak és kommunizmusnak még csak a nevet sem említi könyvében. Angliában és Amerikában nincs is szocializmus, legfőképpen a bevándorolt és zsidó hatás alatt álló munkások között. Kunfi 1904-ben a st. Louis kiállítás alkalmával Amerikába ment a szocializmust terjesztési olt tanuja voltam, mikor elkekeredtem panaszkodott, hogy ott a szocializmusnak nincs talaja. — A hazai magyar munkásságnak még sok töredelmes bűnbánatot kell tanusítani, hogy lemossa azt a szegyet, hogy nálunk nemcsak a szocializmusnak, de az örült kommunizmusnak is talaja volt.

Ruskin szegint a munkásság és általában a szegényebb néposztályok sorsának megjavítására csak a kereszténység erkölcsi elvein alapuló, természetesen és nem törvényszerűen a zsidó társadalmi tevékenység.

beres (humánus) humanizmus szükségé. Ez a keresztény emberiség (humanizmus) szeretetével kiegyenlítő az osztályelleneseket meggyűdítő különböző népi pártokat az egymás elleni harcoktól, türelmes a vallásfelekezeteit íránt, sőt védőszárny alá veszi a kereszténység örök ellenségét, a zsidóságot is, csak az tömegesen nem lép fel ellene, mint a kommunizmus alatt a Magyarországra be-szivárgott orosz zsidóság cselekedte.

Nekünk tehát, ha magyarokul élni akarunk, Székesfehérvár lángelkű püspökének szt. István napján tartott pártatlan nagyszerű beszédében hangzatosított utmutatását kövelve, törhetetlenül küzdünk, kell, hogy hazánk keresztény és magyar legyen és a közeli választások alkalmával mindenkinek, sőt elsősorban a magyar munkásságnak lesz kötelessége, hogy — szavazatával elsősorban örökjön az országba kapuja előtt, hogy oda Weltnerék, Buchingerek, Vázsonyiak, Kuntiak, st. a zsidóság apostolai be ne juthassanak s a magyarság a szavazatok juttatásával őrzi az onnét a keresztény magyar nemzet ellenségét!

A kommunista rémuralom ideje alatt a német és osztrák lapok csak per Judencircus in Ungarn beszélték rólunk. Tényleg zsidó-cirkusz voltunk, komédiásai Európának. Csak az volt a nagy baj, hogy mi nemcsak játszottunk, de fizettük is a komédiát.

Halálozás. Szenzenstein Anna, özv. Szenzenstein Jánosné építőmesterné 14 éves leánykora tegnap hosszas szenvedés után elhunyt. Tenetése vasárnap d. u. 5 órakor lesz az Alsókirálysor 1. sz. a. gyászházából.

Egy község hőhéra. A budapesti lakásáról a minap előállították Brunner Ernő 33 éves volt ügyvéd, ki a város hadseregben mint közkatoná szolgált. Vallatása során kiderült, hogy a véreskezű gonosztevők egyike, aki harmadmagával a fejérmegyei Kistelegényes tizennyolc embert akasztott fel. A gonosztevők a kivégzési sorrenddel úgy rendezte a kivégzést, hogy az aldozatok családtagjainak is jelen kellett lenniük. Beismerte, hogy Tengericén az egyik kivégzés alkalmával amikor az egyik aldozat nem akart megfulladni, a bitófához lódította az aldozat kilenc éves gyermekét és ráparancsolt, hogy apját rántsa meg a kötél. A gyermek az ütlegektől való félelmében engedelmesskedett a felszólításnak, háromszor egymásután végezte szörnyű munkáját. A kivégzésnek ez a rémes aktsusa olyan borzalmas hatással volt, hogy a lakosság közül sok, aki a jelenetet látta, elájult. Brunner Jenő átiskérték az ügyesség fogházába. Szüksébsben levő két társát még keresi a rendőrség.

A polgárőrség tagjait figyelmeztetem, hogy felelőtlen elemek céltalos híreszteléseinek ne adjanak hitelt, s úgy mint eddig, jelenjenek meg pontosan szolgálatteleire. — Csak a szolgálateljesítés egyik külső formája lett — átmenetileg megváltoztatva. *Főparancsnok-ság.*

Instrukciók. A magyar nyelvű instrukciók a vidékre. Latint adhat oktatást, hegedűjátékban is. *Cím: a szerkesztőségben.*

Térzene. A székesfehérvári rokkant önkéntesség folyó hó 7-én és 8-án, azaz vasárnap és kisdézsóny napján d. e. 11-től fél 1-ig a Zichy ligetben a hadirokkantak, özvegyek és árvák alapja j vára tiszteletét tart. Belépődíj személyenként 2 korona. Tekintettel a nemes célra, felülfizetéseket köszönettel fogadunk. *Elnökség.*

Gimnáziumba lépők polg. iskolai tanulóknak mennyiségben, mértani, szabadezési rajzban és német nyelvben való tanítását vállalja a téren sok évi eredményes gyakorlattal bíró tanító. *Cím a kiadóban.*

A ker. szoc. párt tükári és védőirodája — a párt Szűgyény Marich-utca 1. sz. a. helyiségében — aug. 28-ától kezdve ismét rendszeresen működik. A tagok párt és védelmi ügyét az Iroda minden hétköznapon d. e. 8-12 óráig, vasárnap 10-12 óráig intézi el, a s. aktszervezetek belső ügyében pedig minden nap d. e. 11-12 óráig találhatók az intéző bizottság tagjai.

Köszönetnyilvánítás. Fogadják mindazok, kik felejtethetetlen jó tőrcsem, illetve édesapánk Venczel József halála alkalmából résztvettük kifejezni valamint a rávátára koszorút helyezni, s a tometésen megjeleni szivesek voltak, fogadják hálással köszönetünket. *A gyászoló család.*

Értesítjük a t. közönséget, hogy szept. 1-től kezdve vasárnap és ünnepnap d. e. 8-tól déli 1 óráig hétköznap d. e. 8-tól d. u. 6 óráig eszközölünk felvételeket. Tisztelettel *A székesfehérvári fényképészek.*

Mozi.

Kapunyítás. Az Uránia színház szeptember hó 6-án nyílik meg, az új szezon alkalmával tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy úgy mint a multban is törökvesem leend a kinematográfia legszebb és legszolidabb termékeit színe, hozni, főleg modern, de erkölcsileg kifogástalan társadalmi drámák, irodalmi művek, szalon vigjátékok és szórakoztatva tanító ismeretterjesztő képek kerülnek előadásra. A legjelesebb moziművésznők, ugymint Henny Porten, Mia May, Magda Sonja, Francisca Bertini, Gombaszögi, Góth Annie stb. ezentul is az Uránia vásznát fogják díszíteni. Az esti előadások kezdete pont fél 7 és fél 9 órakor. A vasár és ünnepnap délutáni előadások az ifjúság részére van beállítva mindig külön erre a célra gondos körültekintéssel megválasztott műsorral. Az Uránia saját villanyteleppel van felszerelve, ami biztosit az előadások zavartalan menetére. A nagyérdemű közönség szives partfogását kérve maradtam teljes tisztelettel *Fekete Géza,* az Uránia színház tulajdonosa.

A félszüzek. Marcel Prévost francia író világhírű regényét az Ambrórió olasz filmgyár vitte a színpadra. A hazai előadások szept. 7-én kezdődnek. A rendezés technikailag kivételül. A pompás filmjűdön ságot hétfőn és kedden mutatja be az Apollo színház. A műsor: "Pali biciklizni tanul" c. 2. felvonásos bohózat, valamint "Svájci havasok" tájkép egészíti ki. *Előadások 7 és 9 órakor. Rendes helyiárok.*

Székesfehérvár város közlemezési ügyosztálya:

Hirdetmény.

Felkérjük az összes helybéli állami, városi és magánhivatalok, ugyszintén a nagyobb vállalatok és ipartestület vezetőséget, hogy egységes dohánnyellátás céljából az igényjogosultak jegyzékét hivatalunkba folyó hó 9-ig adják be. *(Városház. I. e. 21.)*

Felkérjük az érdekelteket, hogy hivatalonkint egy ellenőrző közeget megnevezni sziveskedjenek, ki egyben a kiutalandó dohánymennyiség átvételére is jogosult.

Székesfehérvár, 1919. szept. 6. Közlemezési ügyosztály.

Székesfehérvár szab. kir. város közlemezési ügyosztálya.

Hirdetmény.

Liszt kiszolgáltatás.
1919. évi szept. havi lisztjegyekből 10 napi időtartamra egyelőre 20 drb. 10 dgrammos szelvényre, összesen 2 kgr. liszt vásárolható, melyből fél kgr. fehérliszt és 1 és fél kgr. kenyérliszt.

Felhívjuk a kereskedők figyelmét, hogy minden egyes lisztjegyből csak 20 szelvényt vágjanak le.
Székesfehérvár, 1919. szept. 5.

Közlemezési ügyosztály.

Uránia-színház
Szombat, vasárnap és hétfőn, szept. 6, 7 és 8-án:
Gombaszöhy Frida legújabb filmje!!!
SUNDAL
Itta: báró Hatvani Lili.
Fényes pótműsor.
Kezdet fél 7 és fél 9 órakor.
Rendes helyiárok.

ÉRTESTITÉS.
A nagyérdemű közönség tudomására hozzuk, hogy a régi **Bognár-féle szabó üzletbe társul lépett Berghammer Ferenc.**
A közönség szives partolását kérjük tisztelettel.
Bognár József és Berghammer Ferenc, Rákóczy-u. 2.

Apollo-színház
Hétfőn, kedden, szept. 8 és 9-én **Ambrórió olaszfilm:**
A FÉLSZÜZEK.
Marcel Prévost világhírű regény 4 felvonásban. Főszereplők: **Diana Karema és A. Capozzi.**
Kiegészítő műsor.
Pali biciklizni tanul. Bohózat 2 felv.
Svájci havasok. Természet után.
Előadások este 7 és 9 órakor.
Rendes helyiárok.

Értesítés.
A Vásár-téri hajóhinta és körhinta újból elkezd működését, szeptember hó minden vasárnap és ünnepnapján
Egy menet 1 kor.

APRÓHIRDETÉSEK.

Megbízható újsághirdetőket magas díjazással azonnal felvesz a kiadóhivatal.

Használt gyógyszerári áruveteszek, ha bejelentik elhozatom, Szűts Róbert gyógyszeriára, Városház-tér.

Tízhetes malacok eladók. Széchenyi-utca 26. sz. a.

Eladó lovak: egy pár jukker Sárpentelel Intézőség. 5-4

Több süldő malac eladó. Malom utca 33. szám. 2-1

Sargabőr utazó bőrönd eladó. Kossuth u. 11. II em. 7. ajtó. 2-1

Keresék Fejér- vagy Veszprémmegyeében lehetőleg Székesfehérvár környékét vagy Balaton ide-éső vidékén 4-5 szobás telen jól fűthető lakást istállóval és apró-jóság-elhelyezésére alkalmas udvarral és kerttel berbe. Kneusel Károly alezredes, Györszabadhegy. 3-2

Dreher sörraktárban ávegmosó lányok felvételnek, Vásár-tér 11. 3-1

Kereskedő tanulóknak pár középiskolával, felvesz Nofitzer, Nádor-utca. 10-1

Sarju kaszálás kiadó. Tudakozódni lehet Széchenyi-u. 15. sz. a.

Hálószoba bútor vennék, vagy cserének pesti bútorommal, olyan, aki Péstre költözik. Háltér 16 szám.

Eladó sötétkék férfi felikabát. Nádor u. 21. sz.

Két réten sarju lábán eladó. Budai ut 106. 2-2

Egy fekete öltöny 15-16 éves fiúnak és két leánykabrát eladó. Várkörut 31. 2-2

Eladó bórdívan, könyvállvány, ágymatrac, jó deszkaközvet. Budai ut 66. sz.

Családos kovacs uradalomba azonnali belépésre ájalkozik. Cím a kiadóhivatalba. 3-3

Egy ebéltálcát eladó. Nádor u. 9.

Wertholmszékreny egyenes eladó. Reménytelenül 1 óra n. áno.

Egy hegedű, jegygyűrű, egy fekete kabát, egy nadrág, fehérnemű és hasznak férficipők eladók. Sütő-u. 8. 3-3

Egy hét hónapos südő és egy pár 39-es magas szárú női cipő eladó. Lövölde-u. 8. 3-3

Főzőleányt keresek október elsejére. Bővebbet Klöckner könyvkereskedésben. 3A-3

Állami tisztviselő keres bútorozott szobát. Cím a kiadóhivatalban. 2-2

Olaj-utca 58. számú ház szabad kézből eladó. Tudakozódni Olaj-utca 52. 4-4

Mindenleányt keresek azonnali belépésre. Simor-u. 25. 2-2

A "Concordia" mindenkes fiúkeres azonnali belépésre. 2-2

Egy darab 10 hónapos malac eladó. Seregélyesi-ut 8. sz. 2-2

Egyéves süldő eladó. Csurgai Ferencnél, Rác utca végén. 2-1

Keresék bútorozott szobát a vasut körüli utcákban. Cím a kiadóban. 2-2

Tanuló lány felvételnek. Pisky Eszter utóda női divattermében. Nádor-utca. 2-2